U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Mělníku,** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Mělníku pod sp. zn. 9 C 7/2010, o 10 830 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Telefónica O2 Czech Republic, a. s.,** se sídlem Za Brumlovkou 266/2, 140 22 Praha 4, IČ 60193336, a žalovaného **Mgr. B. D.,**

t a k t o :

I. **P ř í s l u š n ý** vydat rozhodnutí ve věci žaloby o 10 830 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Mělníku pod sp. zn. 9 C 7/2010, **j e soud.**

II. Usnesení Okresního soudu v Mělníku ze dne 15. 3. 2010, čj. 9 C 7/2010 - 33, **s e z r u š u j e .**

III. Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2010, čj. 31 Co 179/2010 - 43, **s e z r u š u j e .**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 20. 4. 2011 se navrhovatel (Český telekomunikační úřad) domáhal, aby zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále převážně jen „*zákon o některých kompetenčních sporech*“) rozhodl kompetenční spor vzniklý podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) cit. zákona mezi ním a Okresním soudem v Mělníku týkající se zaplacení částky 10 830 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalovaný (B. D.) se stal na základě smlouvy o převodu účastnictví hlavní telefonní stanice č. 116806/4 ze dne 9. 6. 2004 s právním předchůdcem žalobkyně (společností ČESKÝ TELECOM, a. s.) účastníkem telefonní stanice číslo 315 693 306.

Žalobkyně vystavila žalovanému faktury č. 0367859960 ze dne 19. 2. 2008 (za období 17. 1. 2008 – 16. 2. 2008) a č. 0370399553 ze dne 19. 3. 2008 (za období 17. 2. 2008 - 16. 3. 2008) na celkovou částku 17 064 Kč.

Vzhledem k tomu, že žalovaný dobrovolně částku neuhradil, žalobkyně podala dne 20. 1. 2010 žalobu k Okresnímu soudu v Mělníku, jíž se domáhala, aby soud uložil žalovanému povinnost zaplatit částku 10 830 Kč s příslušenstvím včetně nákladů řízení.

Žalobkyně v návrhu uvedla, že se domáhá zaplacení částky 10 830 Kč odpovídající poskytnutým službám třetích stran nebo též službám obsahu, jež nejsou službami elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích (dále jen *„zákon o elektronických komunikacích"*). Služby samotné nabízejí svým jménem společnosti, kterým jsou Českým telekomunikačním úřadem přidělena příslušná telefonní čísla; zákazníci si tyto služby dle čl. 11.3 Všeobecných podmínek objednávají voláním na speciální telefonní čísla (zejména 901, 902, 906, 909) zpoplatněná zvláštní sazbou zřetelnou i z čísla samotného. Žalovaný tyto služby objednal, u poskytovatelů je nereklamoval; cena za dané vyúčtované období je uvedena v samostatné části pravidelného vyúčtování za služby oddělené od služeb elektronických komunikací; dle čl. 11.3 Všeobecných obchodních podmínek žalovaný souhlasil s oprávněním žalobkyně k výběru ceny za tyto služby, přestože žalobkyně služby třetích stran neposkytuje. Poskytovatelé služeb třetích stran (společnosti Telekom Austria Czech Republic, a. s. (resp. VOLNÝ, a.s.) a GTS NOVERA a. s.) dali souhlas a oprávnění žalobkyni, aby platby od účastníků vybírala, žalovaný jakožto poukázaný byl vůči poskytovatelům služeb třetích stran (poukazatelům) povinen plnit ve prospěch žalobkyně jakožto poukazníka. Žalobkyně dále uvedla, že žalovaný neuhradil ani vyúčtování za služby elektronických komunikací (které jsou odlišné od služeb třetích stran) poskytnuté jí žalobkyní za období 17. 2. 2008 – 16. 7. 2008; Český telekomunikační úřad zavázal žalovanou k úhradě částek ve rozhodnutí čj. 091987/2008-631/Eis/G-IV.vyř. ze dne 13. 11. 2008.

Okresní soud v Mělníku usnesením čj. 9 C 7/2010 - 33 ze dne 15. 3. 2010 rozhodl o zastavení řízení (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.), současně rozhodl o vrácení soudního poplatku (výrok III.) a o nákladech řízení (výrok IV.). V odůvodnění soud konstatoval, že podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále převážně jen *„o. s. ř."*), v občanském soudním řízení soudy projednávají a rozhodují spor a jiné právní věci vyplývající z občanskoprávních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány. V drtivé většině jde o spory, pro něž je typická rovnost jejich subjektů, z těchto vztahů jsou pro svou specifičnost vyloučeny vztahy na úseku elektronických komunikací upravené zvláštním právním předpisem. Na základě výkladu ustanovení § 108 odst. 1 písm. g), § 129 odst. 1, § 7, § 2 písm. k) a § 2 písm. n) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích soud dovodil, že povinnost platit za fakticky poskytovanou službu je dle § 64 odst. 1 cit. zákona zároveň povinností uloženou na základě zákona o elektronických komunikacích. Vzhledem k tomu, že dle názoru soudu je nerozhodné, že poskytovaná služba byla poskytnuta třetí stranou, neboť se jedná o telekomunikační službu, k vydání rozhodnutí o uložení povinnosti účastníka k finančnímu plnění (k úhradě za zprostředkování služeb) příslušný jednat a rozhodnout správní orgán.

Krajský soud v Praze k odvolání žalobkyně usnesením čj. 31 Co 179/2010 - 43 ze dne 31. 8. 2010 usnesení okresního soudu potvrdil. Krajský soud neshledal rozporu o tom,

že žalobkyně je osobou vykonávající komunikační činnost ve smyslu § 7 zákona o elektronických komunikacích, že žalovaný je účastníkem telekomunikační služby na základě smlouvy o převodu účastnictví hlavní telefonní stanice ze dne 9. 6. 2004. Dle krajského soudu je předmětem řízení nesplnění smlouvy mezi osobou vykonávající telekomunikační činnost a účastníkem spočívající v neuhrazení ceny za poskytnuté služby, což je porušením § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích, nerozhodné je, že služba byla poskytnuta třetí stranou.

Český telekomunikační úřad (navrhovatel) po postoupení věci odmítl svou kompetenci k rozhodnutí tohoto sporu. Navrhovatel rekapituloval ustanovení zákona o elektronických komunikacích, které definují podmínky pro založení jeho pravomoci rozhodnout spor (zejména § 108 odst. 1 písm. g), § 129 odst. 1, § 64 odst. 1) § 1 odst. 2; zdůraznil, že podle § 2 písm. n) se službou elektronických komunikací rozumí „*službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize,* ***s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací*** *nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací*“. Z tohoto vymezení pojmů je zjevné, že pravomoc navrhovatele je dána v případě sporů o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických služeb, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících (např. o smluvní pokutě). V případě služeb třetích stran se jedná o objednávku vůči třetí straně na poskytnutí služby o nabízející obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací poskytovatele služeb elektronických komunikací. Žalobkyně není poskytovatelem takové služby, smluvní vztah ji k poskytování takové služby nezavazuje, služby obsahu nepředstavují služby elektronických komunikací, proto je orgánem kompetentním k rozhodování o ceně za tyto služby soud.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.
Stranami takového sporu jsou podle § 1 odst. 1 citovaného zákona
a) soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy,
b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je dle § 1 odst. 2 citovaného zákona spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Okresní soud v Mělníku (jehož závěr o pravomoci potvrdil v odvolacím řízení Krajský soud v Praze) v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc rozhodnout věc a navrhovatel popírá svou pravomoc rozhodnout po postoupení věci; zvláštní senát konstatuje, že se ve věci jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem o některých kompetenčních sporech.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

Navrhovatel (též „*Úřad*“) je zřízen dle § 3 zákona o elektronických komunikacích jako ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených tímto zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; pravidla pro rozhodování účastnických sporů obsahuje zákon v § 129 odst. 1: „*Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.*“

S účinností od 1. 7. 2010 byla novelou zákona č. 153/2010 Sb. vložena do § 129 odst. 1 druhá věta: “*Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku.*“.

Podle ustáleného výkladu zvláštního senátu (srov. např. usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009 - 12) je třeba současného naplnění dvou podmínek k tomu, aby byla dle výše citovaných pravidel první věty § 129 odst. 1 založena pravomoc navrhovatele rozhodnout účastnický spor.

První podmínkou je osobní předpoklad spočívající jednak na straně osoby, která musí vykonávat komunikační činnost, jíž se podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozumí „*a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů dle § 73 citovaného zákona*“; službou elektronických komunikací se rozumí dle ustanovení § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích “*služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací*“. Osoba účastníka musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích (*„účastníkem se rozumí každý, kdo uzavřel s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupné služby elektronických komunikací smlouvu na poskytování těchto služeb*“), popřípadě osoba uživatele musí splňovat charakteristiku

stanovenou § 2 písm. b) zákona o elektronických komunikacích („*uživatelem se rozumí každý, kdo využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací*“); veřejně dostupnou službou elektronických komunikací se dle § 2 písm. o) cit. zákona rozumí „*služba elektronických komunikací, z jejíhož využívání není nikdo předem vyloučen*“.

Druhou nezbytnou podmínkou je věcný předpoklad, jenž vychází z ustanovení „*pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě*“, přičemž zaplacení ceny je podle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích jednou ze základních povinností účastníka popř. uživatele veřejně dostupné služby elektronických komunikací.

Podle druhé věty § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích je pravomoc navrhovatele rozhodnout spor založena rovněž v případech, ve kterých sice budou účastníky osoby odlišné od osob uvedených ve větě první téhož ustanovení, k jejich účastenství však dojde na základě změny závazku v osobě věřitele či dlužníka; to vše za předpokladu, že spor mezi původními účastníky sporu byl oprávněn rozhodnout navrhovatel.

Zvláštní senát zkoumal naplnění podmínek rozhodovací pravomoci navrhovatele ve smyslu věty první i druhé § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Z výpisů vycházejících z databáze navrhovatele a z obchodního rejstříku je zřejmé, že žalobkyně je osobou vykonávající komunikační činnost; osoba žalovaného naplňuje charakteristiku účastníka podle § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích.

Pravomoc navrhovatele rozhodnout spor v této věci by byla dána, šlo–li by o spor o zaplacení ceny za služby elektronických komunikací; jak vyplývá z definice § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, nelze však službou elektronických komunikací rozumět každou službu, která bude přístupná účastníkovi osobou vykonávající komunikační činnost prostřednictvím její sítě a služeb elektronických komunikací; výjimkou patrnou z formulace citovaného ustanovení jsou služby, jejichž užívání resp. přístup k jejich obsahu poskytovatel (osoba vykonávající komunikační činnost) umožní sice svou sítí a prostřednictvím služeb elektronických komunikací, nicméně obsah samotné služby závisí na poskytovateli takové služby.

Zvláštní senát při úvahách o povaze dotčených služeb vycházel z všeobecných podmínek žalobkyně ze dne 1. 2. 2007, kterými mj. žalobkyně pro účastníky upravila postup pro objednání a přístup ke službám třetích stran (body 11.1 a 11.3) a pro vyúčtování za užití služeb třetích stran (body 11.1 a 11.4). Z těchto ustanovení vyplývá, že sama žalobkyně se nepovažovala za poskytovatele těchto služeb a v souladu s tím i vyúčtování vystavila odděleně od vyúčtování služeb elektronických komunikací, jejichž byla poskytovatelem.

Z podkladů přiložených žalobkyní k žalobnímu návrhu – faktury č. 0367859960 ze dne 19. 2. 2008 (za období 17. 1. 2008 – 16. 2. 2008) a faktury č. 0370399553 ze dne 19. 3. 2008 (za období 17. 2. 2008 – 16. 3. 2008) na celkovou částku 17 064 Kč a k nim

přiloženým podrobným rozpisem hovorů vyplývá, že žalobkyně žalovanému účtovala částky za uskutečněná spojení na telefonní čísla počínající kombinací 900.

Telefonní číslo je podle § 5 odst. 1 vyhlášky č. 117/2007 Sb., o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací (prováděcí vyhlášky k zákonu o elektronických komunikacích) *„[č]ást mezinárodního čísla, která následuje po kódu země a která stanovuje v národním formátu adresu koncového bodu sítí uvedených v § 3 pro přístup ... ke službám elektronických komunikací poskytovaným prostřednictvím těchto sítí“*. Podle § 5 odst. 3 a bodu 7 přílohy č. 1 citované prováděcí vyhlášky počáteční číselná trojkombinace charakterizuje telefonní čísla pro přístup ke službám elektronických komunikací s vyjádřenou cenou; pro počáteční trojčíslí 900 se takovými službami rozumí zejména obchodní, odborné, inzertní a soutěžní služby.

Navrhovatel kompetenčního sporu (Český telekomunikační úřad) vydává podnikatelům oprávnění k telefonním číslům v souladu se zákonem o elektronických komunikacích; jak z databáze navrhovatele vyplývá, volaná čísla počínající kombinací 900 navrhovatel nepřidělil žalobkyni (společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s.), ale osobám odlišným tj. třetím osobám (v posuzovaném případě společnostem Telekom Austria Czech Republic, a. s., a GTS NOVERA a. s. (dále též jen *„poskytovatel služby obsahu“*).

Ve věci jde o spor o zaplacení ceny za využití služeb, které byly žalobkyní účastníkovi zpřístupněny po zadání příslušného telefonního čísla přiděleného navrhovatelem třetím osobám odlišným od žalobkyně, po zpřístupnění zvolené služby byl její obsah účastníkovi (žalovanému) sdělen prostřednictvím sítě žalobkyně a jí poskytnutých služeb elektronických komunikací, žalobkyně *„služby obsahu“* sama neposkytla, pouze umožnila jejich užití; podstatou poskytnuté služby není zcela nebo převážně přenos signálů po sítích elektronických komunikací, ale sdělení obsahu služby jejímu uživateli. Je zřejmé, že pohledávka plynoucí z neuhrazení ceny za poskytnuté služby primárně vznikla mezi žalovaným a poskytovatelem služby obsahu.

Zvláštní senát z výše uvedených důvodů shledal žalovaným využité služby za odpovídající službám obsahu ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, které dle stejného ustanovení nejsou službami elektronických komunikací; spor o zaplacení ceny za takové služby pak není sporem o plnění povinností uložených na základě zákona o elektronických komunikacích. Tento závěr je stěžejní pro úvahu zvláštního senátu o rozhodovací pravomoci navrhovatele, neboť vzhledem k charakteru služby nemohou být ve vzájemném vztahu žalobkyně, žalovaného a poskytovatele služby obsahu splněny podmínky stanovené větou první a příp. též druhou § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Výhradní oprávnění žalobkyně požadovat po žalovaném zaplacení pohledávky namísto poskytovatele služby obsahu (výběr ceny dle bodu 11.1 všeobecných podmínek) je předmětem právního vztahu mezi poskytovatelem služby obsahu a žalobkyní, jak žalobkyně ostatně sama uvádí v žalobním návrhu, v němž svou aktivní legitimaci dále dovozuje z právní úpravy poukázky dle § 535 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského

zákoníku, žalobkyně se považuje za poukazníka, žalovaného považuje za poukázaného a poskytovatele služby obsahu za poukazatele.

V posuzovaném případě poskytnuté služby obsahu nejsou službou elektronických komunikací, z pravomoci soudů se tato věc nevymyká, neboť podle § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, soudy rozhodují *„spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.“*

Z vyložených důvodů zvláštní senát rozhodl, že příslušným rozhodnout o nároku je soud (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.) a současně tak potvrdil dřívější judikaturu zvláštního senátu (čj. Konf 99/2009 - 7 ze dne 31. 5. 2010 či sp. zn. Konf 4/2011), od níž neshledal důvodu se odchýlit. Podle § 5 odst. 3 zákona o některých kompetenčních sporech zvláštní senát zrušil rozhodnutí okresního i krajského soudu, které výroku zvláštního senátu odporují, a které popřely pravomoc soudu k jednání.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Okresní soud v Mělníku pokračovat v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. července 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu